

MORÁVKOVÁ, Naděžda. *Dějiny učitelského vzdělávání v Plzni*. Praha: viaCentrum, 2018. 266 s. ISBN 978-80-87646-23-6.

Štěpánka Skálová

Roku 2018 publikovala plzeňská historička *Naděžda Morávková* svoji další knihu, která se věnuje regionálním dějinám Plzeňska. V tomto díle, jak už vypovídá název, se věnovala historii vzdělávání budoucích pedagogů v Plzni, a to od počátku založení města na sklonku 13. století až po současnost. Hlavní obsah knihy je rozdělen do třech větších kapitol, z nichž se každá člení na podkapitoly. Nutno zmínit, že součástí publikace jsou mimo jiné i obsáhlé přílohy v podobě dějin Pedagogické fakulty (později Fakulty pedagogické) od druhé poloviny 20. století do dnešních dnů, shrnutí v anglickém jazyce nebo k dobré orientaci přispívající, jmenný rejstřík.

První kapitola nesoucí název *Dlouhá cesta k profesionalizaci vzdělávání učitelů v Plzni* čtenáře postupně seznamuje s počátky vzdělávání jako takovým. Provází jej jeho počátky spadajícími pod působení církve přes částečný vliv jezuitů během 16. a 17. století až po „revoluci“ v oblasti školství na sklonku 18. století, kdy se pod taktovkou tereziánsko-josefinských reforem školství zcela oprostilo od dominance církve. Až druhá a zároveň nejobsáhlejší kapitola *Změny ve vzdělávání plzeňských učitelů ve druhé polovině 19. století a v první polovině století dvacátého* je vysloveně srdcem celé knihy, neboť právě zde se čtenář dovídá o založení a fungování mužského (1891) a následně i ženského (1900) učitelského ústavu. Ačkoli se jednalo o značný pokrok, ještě v první polovině 20. století se na absolventy z obou ústavů hledělo jako na méněcenné oproti absolventům z gymnázií. Adekvátní vážnosti se pedagogickému vzdělání dostalo až po druhé světové válce, kdy se ústavy přeměnily na jednotnou Pedagogickou fakultu takovou, jakou ji známe dnes, o čemž se pak píše ve třetí, nejkratší kapitole s názvem *Vysoké pedagogické školství a jeho počátky v Plzni*.

V rámci obsahu publikace byl největší důraz kladen na vzdělávací instituce v 19. a 20. století, kdy učitelské vzdělávání nabývalo v Plzni největšího rozkvětu a z kteréhožto období lze najít opravdu značné množství archivních materiálů. Autorka dále čerpala mnohé informace z dobových tiskovin, ze současných odborných monografií, sborníků nebo časopisů a také z rozhovorů s pamětníky. Ostatně, celkově se kniha zakládá na bohatém pramenném podloží. Průběžně je celé dílo prokládáno hojným množstvím medailonků z řad významných učitelů a ředitelů působících v Plzni. Významné místo v recenzované publikaci zaujímá

rozsáhlá obrazová příloha pocházející jak z archivních, tak i ze soukromých sbírek. Kniha je především koncipována jako stručnější přehled dané problematiky, jako platforma pro budoucí badatele v oboru. Přesto by knize neuškodilo vysvětlit některé odbornější historické termíny, byť třeba jenom v poznámce pod čarou. Absence vysvětlení pojmů ani občasné překlady však nikterak nesnižují čtivost díla.